

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 440/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 2 T 80/2009 z 28. septembra 2009, uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 4 To 95/2009 z 20. apríla 2010 a prípisom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Nt 317/2010 z 20. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. novembra 2010 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 80/2009 z 28. septembra 2009 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 95/2009 z 20. apríla 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a prípisom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Nt 317/2010 z 20. septembra 2010 (ďalej aj „napadnutý prípis najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu uviedol:

„OS Senica dňa 28. 9. 2009 mňa odsúdil aj napriek môjmu dokazovaniu mojej nevinu, toto dokazovanie nebral do úvahy. Odsúdil ma i napriek tomu, že poškodený sa nezúčastnil tohto verejného pojednávania, ktorého ja osobne som navrhol OS-Senica, aby bol predvedený, nakoľko jeho výpoveď by rozhodla o správnosti rozsudku a o mojej nevine. Tu chcem poukázať, že OS Senica hrubo porušil moje zákl. ľud. práva a slobody podľa článku 6 ods. 3 pís. d. A preto žiadam Úst. súd SR, aby túto chybu, ktorú spôsobil OS Senica, napravil a dal patričné pokyny pre OS Senica.“

Ďalej k namietanému porušeniu jeho označených práv uznesením krajského súdu sťažovateľ poukázal na tieto skutočnosti:

„Napadnutý rozsudok považujem za nesprávny a bol vynesенý predčasne. Namietal som všetky výroky napadnutého rozsudku, aby odvolávací súd preskúmal napadnutý rozsudok ako i konanie, ktoré mu prechádzalo a rozsudok v zmysle § 321 ods. 1 pís. a, b, c Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil na OS Senica.

Poukázal som odvolaciemu súdu na to, že OS nevykonala mnou navrhnuté dôkazy, ktoré svedčili o mojej nevine zo spáchania zločinu lúpeže. Svedkovia, ktorých som navrhoval, sa vedia vyjadriť k motívu a k spôsobu spáchania skutku. Ďalej som poukázal, že OS Senica nezabezpečil ani účasť hlavného svedka – poškodeného J. M., ktorý vypovedal takmer totožne ako ja a jeho výpoveď je pre správne a spravodlivé rozhodnutie vo veci veľmi podstatná. Jedine tento poškodený sa vie vyjadriť jednoznačne, kto použil voči nemu násilie v úmysle zmocniť sa jeho veci. Ďalej som poukázal, že OS Senica nebral do úvahy ani takú skutočnosť, že tento trestný čin som nespáchal a nahlásil na polícii ja na druhý

deň. Navrhoval som odvolaciemu súdu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, aby bolo zabezpečené moje právo na obhajobu, právo na spravodlivý súdny proces, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti.

A preto navrhujem Úst. súdu SR, aby tieto chyby, ktoré spôsobil KS Trnava, ktorými mi boli porušené moje a dané veci dal na správne miesto. Aj KS Trnava mi porušil moje práva z dohovoru o ochrane ľud. práv a zákl. slobôd podľa článku 6 ods. 1, ods. 3 pís. c, pís. d.“

Vo vzťahu k napadnutému prípisu najvyššieho súdu sťažovateľ napokon uviedol:

«Dňa 18. 8. 2010 som sa obrátil na Najvyšší súd SR a síce mojím dovolaním. No z Najvyššieho súdu SR som obdržal odpoveď na moje podanie na dovolanie v takom znení, citujem: „Po oboznámení sa s Vaším písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu SR dňa 18. 8. 2010 Vám oznamujem, že Najvyšší súd SR Vaše podanie berie na vedomie. Vaše podanie bolo založené ad acta k sp. zn. Nt 317/2010.“

Táto jasná a stručná odpoveď z Naj. súdu bola vyhotovená dňa 20. 9. 2010. Takže využil som aj túto moju možnosť zo zákona, ktorú mi odporúča Úst. súd SR.»

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada ústavný súd o vyslovenie porušenia svojich označených práv označenými porušovateľmi, ako aj o napravenie pochybení, ktoré všeobecné súdy spôsobili. Taktiež požiadal o ustanovenie advokáta na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom z dôvodu jeho nepriaznivej finančnej situácie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

1. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa

na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu ako súdu prvého stupňa sťažovateľ využil možnosť, ktorú mu ponúka zákon, teda Trestný poriadok, a obrátil sa na krajský súd, ktorý na základe odvolania vo veci konal a rozhodol. Právo odvolacieho súdu preskúmať na základe podaného odvolania postup a rozsudok okresného súdu a poskytnúť tak ochranu sťažovateľovým právam vylučuje právomoc ústavného súdu bezprostredne preskúmať prvostupňové rozhodnutie všeobecného súdu v sťažovateľovej veci.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08).

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením krajského súdu je predovšetkým potrebné uviesť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 9. novembra 2010 (podaná na poštovú prepravu 5. novembra 2010). Namietané uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 20. apríla 2010 [§ 183 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku] a sťažovateľovi bolo doručené 27. mája 2010. Zákonná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti ústavnému súdu teda v tejto časti nepochybne uplynula pred jej podaním.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

3. Napokon sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv napadnutým prípisom najvyššieho súdu. Ústavný súd si preto v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal spis najvyššieho súdu sp. zn. Nt 317/2010. Z predmetného spisu vyplýva, že sťažovateľ podaním z 12. augusta 2010 žiadal najvyšší súd „o povolenie obnovy konania z dôvodu porušenia zákona... pre procesné chyby a porušenie § 34 o právach obvineného“. Žiadosti totožného znenia adresoval aj okresnému súdu a krajskému súdu. Napadnutým prípisom najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho podanie berie najvyšší súd na vedomie a odkladá ho ad acta k sp. zn. Nt 317/2010. Keďže sťažovateľ zrejme dostatočne neporozumel prípisu najvyššieho súdu, požiadal ho o jeho bližšie zdôvodnenie. Najvyšší súd prípisom sp. zn. Nt 317/2010 z 15. novembra 2010 ozrejmil sťažovateľovi, ktorý súd je podľa § 397 Trestného poriadku príslušný na rozhodovanie o obnove konania, a s poukazom na to, že totožné podania adresoval aj okresnému súdu, nepovažoval za potrebné mu ho odstúpiť. Preto bolo podanie sťažovateľa založené ad acta.

Z uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd sa zaoberal podaním sťažovateľa na obnovu konania z 12. augusta 2010 a z dôvodu, že rovnaké podanie bolo adresované aj okresnému súdu, ktorý je v jeho prípade príslušný na rozhodovanie o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, toto podanie iba zobral na vedomie a založil bez ďalšieho procesného postupu ako vybavené.

Podľa obsahu žiadosti sťažovateľa z 12. augusta 2010 ústavný súd uvádza, že ju možno posúdiť skôr ako dovolanie, pričom aj sám sťažovateľ ju v sťažnosti takto označil. Dovolanie sa podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku podáva na súde, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni (teda v sťažovateľovom prípade na okresnom súde). Sťažovateľ sám predložil svoj návrh z 12. augusta 2010 aj okresnému súde, ktorý bude povinný vykonať úkony spojené s dovolaním (§ 376 Trestného poriadku).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Vzhľadom na to, že z odôvodnenia ani z príloh sťažnosti nevyplývajú okolnosti, ktoré by mohli byť v príčinnej súvislosti s namietaným porušením sťažovateľom označených práv, ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti (napr. jeho žiadosťou o ustanovenie advokáta).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2010